

Els Tres Tombs

Esparreguera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Emplaçament Can Comelles i nucli urbà.

Coordenades:

Latitud: 41.54094
Longitud: 1.86834
UTM Est (X): 405607
UTM Nord (Y): 4599428

Classificació

Número de fitxa 08076 - 80
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Esparreguera.
Autoria de la fitxa ArqueoCat SL- Josefa Huertas i Natalia Salazar
Data de registre de la fitxa: dc., 07/05/2008 - 02:00

Descripció

Es celebra als voltants de Sant Antoni Abat (17 de gener). El dissabte es fa l'ofrena del tortell de Sant Antoni als avis de la Residència Municipal (Can Comelles), l'exposició d'utensilis i estris dels cavalls al Racó del Nin, la missa als difunts de l'Agrupació Sant Antoni Abat, el concert i el sopar seguit del ball de Tonis. El diumenge hi ha l'esmorzar de germanor, la concentració de genets i carruatges a Can Comelles i el

recorregut pels carrers principals de la vila; en el darrer tomb, els animals reben la benedicció.

Història

L'Agrupació de Sant Antoni Abat d'Esparreguera fou fundada l'any 1886. Sant Antoni o Antoni d'Egipte, anomenat també l'Abat, l' Ermità o el Gran (Heraclea, Egipte, 251-Colzim, Egipte, 356) fou un monjo cristià o anacoreta que es retirà al desert de Nítia vers el 270. La seva fama d'home de pregària, lluitador contra els dimonis i de guaridor de malalts atragué al seu voltant un gran nombre de deixebles, establint-se així els primers grups d'eremites. La seva biografia, plena de tradicions meravelloses, fou escrita per Atanasi vers l'any 360, contribuint a l'expansió del monacat. Tant a Orient com a Occident és molt venerat com a sant, i la seva festa se celebra el 17 de gener amb el nom de Sant Antoni Abat. En alguns indrets és el patró dels pagesos; amb aquest motiu hom fa la benedicció del bestiar el dia de la seva festa. Els gremis de tragines i carreters el tingueren com a patró des de l'Edat Mitjana i en celebraven la festa amb els Tres Tombs; aquest doble patronatge ha fet que el poble el designi amb les qualificacions de "San Antoni del porquet" i "Sant Antoni dels Ases". Joan Amades fa constar al "Costumari Català" una vella tradició, ratificada per diversos hagiògrafs i biògrafs, segons la qual el sant va realitzar dos miracles mitjançant els quals va curar un porquet i un ase. El més conegut és l'episodi que explica com, una vegada arribat el sant a Barcelona, se li va presentar una truja que portava un garrinet a la boca que no podia caminar perquè era camatort. La mare va deixar el porquet als peus del sant, qui el va beneir guarint-lo. La truja, agraïda al sant, no va deixar-lo mai més, seguint a Sant Antoni pertot arreu. Com que el sant va morir abans que la bèstia, la llegenda diu que la truja el va enterrar. Des de llavors a la iconografia que caracteritza al sant sempre hi figura al seu costat un porquet. Sant Antoni és tingut, per tant, com a patró dels animals, especialment dels domèstics. Era un costum arrelat de no fer treballar el bestiar en aquesta festivitat, donar-los un pinso extraordinari i fer-los objecte d'un tractament respectuós. Al segle XV celebraven la festivitat de Sant Antoni els gremis de llogaters de mules i bastaixos de ribera.

Bibliografia

AMADES, Joan (1950): Costumari Català. El curs de l'any, Vol. I., Salvat Editores, Barcelona, pp. 467-476 i 492.

BADA, Joan (1970): "Antoni, dit el Gran" GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA, Vol. 2, pp. 254-255.

